

Nurmijärvi 30.9.2014
Lausunto

Espoon kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto

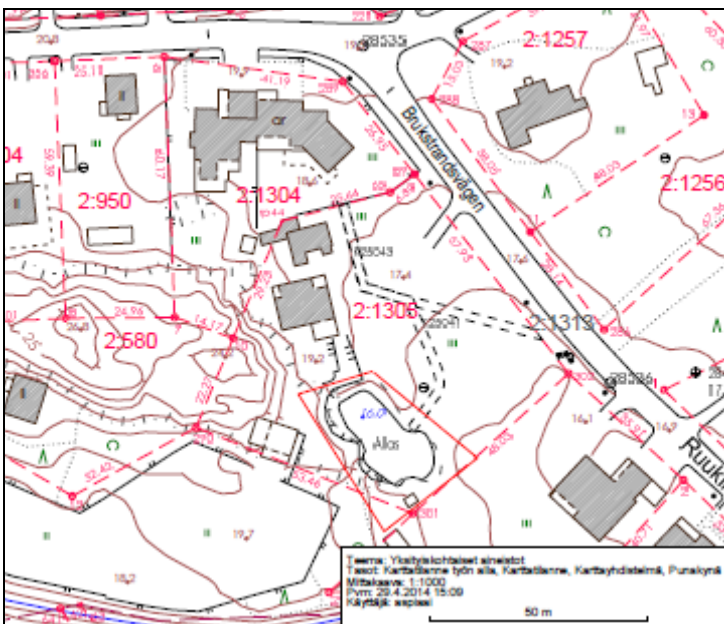
Lausunto Ruukinrannantie 11 tontin lammikon luontoarvoista.

Espoon Ruukinrannassa Ruukinrannantie 11:ssä sijaitsevalla kiinteistöllä on pihassa lammikko, jolla asukkaiden mukaan voi olla mahdollisesti suojeltavia luontoarvoja. Lammikon luontoa tarkasteltiin kesän 2014 aikana. Työ tehtiin nk. asiantuntija-arviona. Erityisesti kiinnitettiin huomiota lammikon sudenkorentolajistoon sekä lammikon soveltuvuuteen viitasammakon lisääntymis- tai levähdyspaikaksi. Käyntien aikana arvioitiin myös alueen muut mahdolliset luontoarvot. Lähialueella on havaittu mm. liito-oravia ja lepakoita, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat viitasammakon tavoin rauhoitettuja.

Arvion ovat tehneet Miikka Friman, Teemu Virtanen ja Rauno Yrjölä. Maastokäynneistä sovittiin tontin omistajan kanssa.

Sijainti ja nykytila

Kyseinen tontti sijaitsee Espoon Ruukinrannassa. Tontti rajoittuu länsireunaltaan rakentamattomaan alueeseen, vastakkaiselta puolelta tiehen. Viereisillä tonteilla on rakennukset (kuva 1). Alustavissa kaavaluonnoksissa tontin rajalta, lammikon kohdalta on suunniteltu uutta katuyhteyttä. Ruukinrannan aluetta ollaan kaavoittamassa ja alueelle on suunniteltu täydennysrakentamista, minkä takia myös liikenneväyliä ja kulkuyhteyksiä parannetaan.

Kuva 1. Ruukinrannantien 11 sijainti, lammikko näkyy kartassa punaisella viivalla rajattuna.

Lammikon ja sen ympäristön luonnonpiirteet

Jyrkkäreunainen lammikko sijaitsee tontin eteläreunalla. Lammikko on osa puutarhaa, aurinkoisella rannalla kasvaa rehevää kasvillisuutta, mm. kurjenmiekkoja. Toisella reunalla kasvillisuuteen kuuluu mm. pieniä kuusia ja luonnontilaisen kaltaista kenttäkerroksen kasvillisuutta. Kesällä puut varjostavat lampea. Vesikasvillisuutta lammessa on, mutta seisovien vesien huomionarvoisten sudenkorentolajien esiintymispaikoille tyypillisiä kelluslehtisiä kasveja tai vedessä kasvavia ruohoja on niukalti ja lammelta puuttuvat nevareunat.

Jyrkän reunan perusteella lammikko voisi olla vanha kivilouhoksen kuoppa, samanlainen joita on useita Elvikin metsäalueella. Kallion reunalla on istutettuna mm. jotakin vuorenkilpilajia.

Kuva 2. Lammikko keväällä.

Kuva 3. Lammikko kesäkesällä.

Arvio lammikon luontoarvoista ja suositukset

Maastokäynnin perusteella lammikolla ei esiinny suojeltavia sudenkorentolajeja, eikä paikka myöskään vaikuta niille optimaaliselta. Se ei tarkoita, ettei yksittäisiä yksilöitä voisi lammikolla käydä. Lammen maastokäynti tehtiin aurinkoisena iltapäivänä 15.6., mikä ajoittuu kolmen EU:n luontodirektiivin IV-liitteessä suojellun lampikorentolajin lentoajalle. Kesäkuun käyntikerran yhteydessä havaittiin lammikolla eteläntytönkorentoa ja sirotytönkorentoa. Nämä lammikolla havaitut sudenkorentolajit ovat yleisiä, ja yksilöitä havaittiin paikalla vain vähän. Kaikki havaitut yksilöt olivat naaraita, joille tyypillistä on pysyttäytyminen koiraita etäämpänä lisääntymispaikkojen ääreltä. Lammikolla todennäköisesti lisääntyy myös (harvoja) sudenkorentolajeja, sillä se on elinympäristönä samanlainen kuin monet 2000-luvulla Etelä-Suomessa yleistyneen kirjoukonkorenon (*Aeshna cyanea*) lisääntymispaikoista. Suurimman osan kesäkuusta jatkunut kylmä ja tuulinen sää vaikutti myös lampikorentohavaintojen määrään vähentävästi ainakin eteläisessä Suomessa, ja heinäkuun alku oli useimpien luontodirektiivissä mainittujen lampikorentojen kuoriutumisajankohdaksi jo liian myöhäinen.

Mielestämme paikka ei ole uhanalaisten eikä EU:n luontodirektiivissä mainittujen sudenkorentojen suojelua vaativa lisääntymis- tai levähdyspaikka. Tähän vaikuttavat erityisesti paikan varjoisuus, vähäinen kasvillisuus vesirajassa sekä esimerkiksi sirolampikorenon osalta nebareunan puuttuminen yhdessä määrältään vähäisen vesikasviston kanssa. Lammelta puuttuvat myös EU:n luontodirektiivissä mainitun idänkirsikorenon suosimat ruovikkoiset rantaosuudet.

Viitasammakko suosii lisääntymis- ja levähdyspaikkanaan kasvillisuudeltaan runsaita lampien, järvien tai merenrantoja. Arviomme mukaan Ruukinrannantie 11 lammikko ei ole tyypillinen viitasammakon elinympäristö, vaan lammikko sopisi paremmin tavalliselle sammakolle tai rupikonnalle, jotka viihtyvät puutarhalammikoissakin. Tämä ei merkitse sitä, etteikö viitasammakko voisi käydä lammikolla, mutta arviomme mukaan paikka ei ole sellainen viitasammakon lisääntymis- tai levähdyspaikka, joka täytyisi erityisesti suojella.

Liito-oravia on havaittu tontin lähistöllä, mutta arviomme mukaan lammikon ympäristö ei sovellu liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikaksi.

Lepakkoselvityksissä Ruukinrannan alueella on havaittu lepakoita ja todennäköisesti ne käyvät lammikon ympäristössään saalistamassa. Lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikat (rakennukset, luonnonkolot) ovat suojeltu, mutta ruokailualueet eivät. Pienen kokonsa takia lammikko ei todennäköisesti ole erityisen merkittävä lepakoiden ruokailualue.

Arviomme mukaan lammikolla on merkitystä alueen asukkaille ja tontin maisema-arvoille. Sillä ei kuitenkaan ole sellaisia tiukasti suojeltavia luontoarvoja, jotka vaatisivat sen ehdotonta säilyttämistä.

Nurmijärvellä 30.9.2014
Miikka Friman
Teemu Virtanen
Rauno Yrjölä

Liite 1

Ruukinranna lammikolla 15.6.2014 havaitut sudenkorentolajit

Eteläntytönkorento (*Coenagrion puella*) 1 naaras

Sirotytönkorento (*Coenagrion pulchellum*) 5 naarasta